

PENSUMLISTER

Høst 2014

Emner i

Historie

Arkeologi

Klassiske fag

Europastudier

Kulturminneforvaltning

ved institutt for historiske studier

Institutt for historiske studier
Det humanistiske fakultet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Dragvoll
N-7491 Trondheim
Trykt juni 2014

Innhold

Emner i klassiske fag	4
ANT1101: Antikkens historie og samfunn*	4
ANT1104: Antikkens filosofi og religion	5
GRE1101: Innføring i gresk	6
LAT1001: Innføringskurs i latin	7
LAT1003: Tekstkurs II i latin: antikk prosa I	8
LAT1006: Spesialkurs i latin	9
Perspektivemne	10
HFEL0010: Introduction to Norwegian History	10
Emner på basisnivå	11
EXFAC0015: Historien i samfunnet	11
ARK1111 Introduksjon til Arkeologi	12
ARK1115 Arkeologi i jernalder og tidlig historisk tid	14
KULMI1000: Introduksjon til kulturvern	17
HIST1250: Moderne historie etter 1850	19
HIST1505: Innføring i historisk teori og metode	20
Emner på påbyggingsnivå	21
HIST2165 Kongemakt og stat i den norrøne verden	21
HIST2205: Krise, velstand og deltakelse: Europas historie 1300-1550	23
HIST2305 Arbeid og dagligliv 1800-2000	24
KULMI2300 Innføring i museologi	25
Artikler mv:	25
Referansedokumenter, rapporter mv:	25
HIST2405: Økonomisk historie	26
KULMI2505: Bygningsvern	27
HIST2625: Nasjonalisme og demokrati	28
KULMI2700: Kulturminnerett	30
AFR2850: Afrikas historie	31
Emner på masternivå	32
KULMI3100: Kulturminnevernets teori og metode	32
HIST3105: Innføring i historisk forskning	33
HIST3115: Historiefagets teori og historie	34
ARK3110 Arkeologiens kunnskapsoppbygging	35
ARK3250 Museologi på universitetsmuseer	37
HIST3295: International Economic Contemporary History	38

EUR3405: EUs politiske økonomi	40
EUR3412 European Economy	41
HIST3455: Norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk siden 1905	43
HIST3475: Handel, arbeid og forbruk ca. 1600-1850	45
KULMI3825: Arkiv og bygningsvern. Prosjektarbeid	47
Viktig informasjon	48

Emner i klassiske fag

ANT1101: Antikkens historie og samfunn*

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

Emnet er en innføring i den gresk-romerske middelhavsverdens samfunnsformer og historie. Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium.

Pensum

Gresk historie og samfunn

a) Antikke tekster:

Herodot, *The Histories*, bok 7 og 8 (overs. av A. de Séincourt, London 1972)

Thukydid, *History of the Peloponnesian War*, bok 1, bok 2, kap. 34-46, bok 5, kap. 84-116 og bok 7 (overs. av R. Warner, London 1972)

Xenofon, *The Persian Expedition (Anabasis)*, bok 1, 2, 3, 4 (overs. av G. Cawkwell, London 1972)

b) Sekundærlitteratur:

Ravnå, Per-Bjarne, *Gresk og romersk politisk historie*, Oslo 2006.

Joint Association of Classical teachers, *The World of Athens - An Introduction to Athenian Culture*, Cambridge 1992, kap. 3, 4, 5, 7.

Supplerende oppslagsverk:

Morkot, R., *The Penguin Historical Atlas of Ancient Greece*, London 1996.

Romersk historie og samfunn

a) Antikke tekster:

*Romerske historikere i utvalg (kompendium):

Sallust, *Catilina*.

Livius, *Romas historie fra grunnleggelsen*.

Tacitus, *Årbøkene*.

b) Sekundærlitteratur:

Jones, P. og Sidwell, K. *The World of Rome - An Introduction to Roman Culture*, Cambridge 1997, kap. 1, 2, 3, 5, 8, 9.

L. Casson, *Ships and Seafaring in Ancien Times*, British Museum Press, London 1994.

A. Croom, *Roman Clothing and Fashion*, Tempus, Stroud 2000, kap. 2-5 (s.18-120).

S.E. Sidebotham, M. Hense & H.M. Nouwens, *The Red Land. The Illustrated Archaeology of Egypt's Eastern Desert*, The American University in Cairo Press, Cairo 2008, kap. 1-4 (= s. 16-93), kap. 7 (s. 151-195) og kap. 14 (329-343).

P. S. Wells, *The Barbarians Speak. How the conquered peoples shaped Roman Europe*, Princeton University Press, Princeton 1999, Kap. 4-6 (s. 64-147).

C. Wright and B. Simms, *Music in Western Civilization*, Schirmer, Belmont 2006, kap. 1-2. (s. 2-17) og 30 (s. 240-248).

Supplerende oppslagsverk:

Scarre, C., *The Penguin Historical Atlas of Ancient Rome*, London 1995.

*ANT1101 kan brukes som et påbyggingsemne i bachelorgraden i historie.

ANT1104: Antikkens filosofi og religion

Emneansvarlig: Bjørn K. Indergaard

Emnet er en innføring i gresk-romersk filosofi og religion, formidlet gjennom studiet av primærkilder i oversettelse og satt i perspektiv ved hjelp av sekundærlitteratur.

Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium.

1. Filosofi og idehistorie

Frederick Copleston, S. J., *A History of Philosophy*, vol I, Greece and Rome, ny utg. New York 1993.

Antikke tekster i oversettelse:

Utvalg (i samråd med faglærer) fra Platon, Aristoteles, Cicero og Seneca.

2. Religion og mytologi

Burkert, W., *Greek Religion, Archaic and Classical*. Harvard University Press 1985.

Ogilvie, R. M., *The Romans and their Gods in the Age of Augustus*, London 1969

Antikke tekster i oversettelse:

* Hesiod, *Theogonien* (overs. av L. Andersen, København 1977.)

Av de homeriske hymner:

**Hymnen til Demeter* (overs. av H. H. Evelyn-White, London 1977)(Loeb).

Beard, M., North, J., Price, S., *Religions of Rome, II Sourcebook*, Cambridge 1998.

Leksika og mytologiske håndbøker, f.eks.:

Vandvik, Eirik, *Blant gudar på Olymp*, Oslo 1963.

Hjortsø, Leo, *Græske guder og helte*, København 1984.

Hjortsø, Leo, *Romerske guder og helte*, København 1988.

GRE1101: Innføring i gresk

Emneansvarlig: Bjørn Kristian Indergaard

I dette emnet gis en første innføring i klassisk antikk gresk. Det blir lagt vekt på innlæring av grunnleggende grammatikk og ordforråd og trening i oversettelsesteknikk.

Pensum

Tekstpensum (ca. 10 sider) avtales og deles ut i forbindelse med undervisningen.

Grammatikk:

K. Weierholt, Gresk grammatikk til skulebruk, Oslo 1971 (Brukes i undervisningen, men er ikke velegnet til selvstudium. Til selvstudium anbefales:

J. Blomqvist/P. O. Jastrup, Grekisk/græsk grammatik, København 1991 eller senere)

Videre anbefales:

Liddell and Scott's Greek-English lexicon (Abridged eller Intermediate utgave), Oxford 1970 eller senere.

LAT1001: Innføringskurs i latin

Emneansvarlig: Thea Thorsen

I dette emnet gis en første innføring i det latinske språket og den romerske kulturen. Det blir lagt vekt på innlæring av grunnleggende grammatikk og ordforråd, og trening i oversettelsesteknikk.

Det blir lest en begynnerbok og ca. 10 sider latin (én side = 30 linjer).

Elementærbok:

Vibeke Roggen, *Omnibus 1*, Oslo 1996.

Tekstpensum:

Brian Beyer (red.), *War with Hannibal : authentic Latin prose for the beginning student*, New Haven (Yale University Press) 2009.

Ordbok:

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg.

Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk:

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996.

LAT1003: Tekstkurs II i latin: antikk prosa I

Emneansvarlig: Marek Kretschmer

I dette emnet gis en innføring i den kalssiske prosaens ulike sjanger, og en fordypning i latisnk syntaks og stilistikk. Kurset har som mål å gi økt forståelse av oversettelsesteknikk og bedre ferdighet i å oversette fra latin til norsk. Det gir fordypet kunnskap i grammatikk og stilistikk og førstehåndskjennskap til antikkens forskjellige prosasjangere, særlig romersk historigrafi. Ca 30 sider prosa fra tidlig keisertid. Ulike litterære sjanger vil være representert. Tekstene blir også studert i sin kulturhistoriske sammenheng.

Tekstpensum

Roggen, V. m. fl., *Omnibus II* (kap. Antikken), Oslo 1997. (NB bare prosatekstene, dvs ikke Catull, Vergil, Horats og Sulpicia).

Ordbok

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Gramatikk

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur- og litteraturhistorie

Schreiner, J. H., *Antikkens historie*. Oslo 1996, s. 131-303. *The Oxford History of the Roman World*, ed. J. Boardman, J. Griffin & O. Murray, Oxford University Press 1988 el. senere (utvalg).

Andrew Feldherr (red.), *The Cambridge companion to the Roman historians*, Cambridge 2009

LAT1006: Spesialkurs i latin

Emneansvarlig: Marek Kretschmer

Gjennom grammatiske analyser av latinske tekster og øvelser i oversettelse fra norsk til latin skal studenten oppnå de kunnskaper i latinsk syntaks som tilsvarer det nasjonale forkunnskapskravet for opptak til master i latin.

Pensum:

Sir James Mountford (red.), *Bradley's Arnold' Latin Prose Composition*, London 2001
(Optrykk fra Bristol Classical Press)

Perspektivemne

HFEL0010: Introduction to Norwegian History

Main contact: Magne Njåstad

The course is an introduction to Norwegian history 1000-2000. The course focuses on the political and economic development of Norway from year 1000 to year 2000, from the Viking age to the present day. The main emphasis is on the time period after 1814. How did the Norwegian democracy and the post-war social democracy develop? We will look at the changing relationship between the state, the civil society and the markets. Why and how did Norway become a rich country?

Books:	pages
R. Danielsen et.al., Norway: A History from the Vikings to our own Times”, Oslo 1995: 3-453	451
O. Riste, Norway’s foreign relations. A history Oslo 2005: 52-290	139
Compendium:	
M. Njåstad, “Resistance in the name of the law. Peasant politics in medieval and early modern Norway”, in K. Katajala (ed.), Northern Revolts. Medieval and early modern peasant unrest in the Nordic countries, Helsinki 2004: 90-117	28
Birgit and Peter Sawyer: Chapter 5 and 9 in Medieval Scandinavia. From Conversion to reformation circa 800-1500, Minneapolis 1993	55
F. Sejersted, “Capitalism and democracy. A comparison between Norway and Sweden”, in H. Byrkjeflot et. al., The democratic challenge to capitalism, Bergen 2001: 87-116	30
B. Stråth, “Nordic capitalism and democratisation”, in Byrkjeflot et.al: 51-84	34
Total 737 sider	

Emner på basisnivå

EXFAC0015: Historien i samfunnet

Emneansvarlig: Jan Frode Hatlen

Emnet gir en grunnleggende innføring i studiet av historie i bruk. Det legges vekt på fagdidaktiske aspekter ved historiebruk i samfunnet i tillegg til at emnet har en bred tilnærming til forskningsfeltet hvor vi gjennom eksempler drøfter hvordan historie har vært brukt i ulike politiske og kulturelle sammenhenger. Studiet av historiebruk er et tverrfaglig forskningsfelt der begreper som minne, myter, historiebevissthet og identitet står sentralt. Emnet gir en teoretisk innføring til denne tematikken, og vi analyserer og drøfter de viktigste begrepene og forklaringsmodellene ved bruk av aktuelle eksempler.

Pensum

Stugu, Ola Svein: *Historie i bruk*. Samlaget, 2008.

Lise Kvande og Nils Naastad, *Hva skal vi med historie?*, Universitetsforlaget 2013.

Øvrig litteratur vil foreligge ved semesterstart.

ARK1111 Introduksjon til Arkeologi

Emneansvarlig: Marek Jasinski

Undervisningen gir en generell introduksjon til arkeologi som vitenskapelig disiplin. Det legges vekt på fagets historie og bakgrunn, utvikling og situasjonen i dag. Videre legges det vekt på teoretisk rammeverk og metodologi, kildemateriale, arbeidsmåter og tolkninger av fortiden med utgangspunkt i materielle kulturlevninger

Bøker:

Olsen, B.1997: Fra ting til tekst. Universitetsforlaget, Oslo, s. 11-279.
268 sider.

Fox, Edward. 2001. Palestine Twilight: the murder of Dr. Albert Glock and the archaeology of the Holy Land. Harper Collins. London. 250s

Keller, Chr.1978: Arkeologi –virkelighetsflukt eller samfunnsforming. Universitetsforlaget. 9-99. 60s

Sabloff, J.A.2008. Archaeology Matters. Action archaeology in the modern world. Left Coast Press. 11-113 100s

Kompendium:

Andersson, H., 1993. Medieval archaeology in Scandinavia. I: H. Andersson & J. Wienberg (eds.) The Study of Medieval Archaeology. Lund Studies in Medieval Archaeology 13. Stockholm: Almqvist & Wiksell s. 7-19 13s

Andrén, A., 2003. Eftermedeltidasarkeologi? Meta. Medeltidsarkeologisk tidsskrift 2002/2 s. 22-29 (8 s.)

Appadurai, A. (ed.) The Social Life of Things, Cambridge University Press. Cambridge. 64-91. 25s

Bjerck, H. B. 2001: Kulturminner fra oldtid og middelalder. I Holme, J., (red.), Kulturminnevern. Bind I, 32-55. Oslo.

Carr, Gilly & Jasinski, Marek E. 2013. Sites of Memory, Sites of Oblivion: The Archaeology of Twentieth Century Conflicts in Europe. In: Bassanelli, Michela & Postiglione, Gennaro (eds) *Re-Enacting the Past - Museography for Conflict Heritage*. Lettera Ventidue Edizioni, s. 36-55.

Carr, Gilly (eds) *Prisoners of War: Archaeology, Memory and Heritage of 19th and 20th-century Mass Internment*. New York: Springer: 145-165.

Jasinski, Marek E. 2013. Reinforced Concrete, Steel and Slaves. Archaeological Studies of Prisoners of World War II in Norway. The Case of Romsdal Peninsula. In: Harold Mytum and Jasinski, M.E: 1999: WHICH WAY NOW? Maritime archaeology and underwater heritage into the 21st century. World Archaeological Congress 4. Cape Town, South Africa. 22s.

Kopytoff, I.1986: The Cultural Biography of Things. Commoditization as Process. I: Olsen, Bjørnar. 2006. Ting-mennesker-samfunn. Introduksjon til en symmetrisk arkeologi. Arkæologisk Forum nr.14, Maj 2006, sider 13-18.

Pálsson, G. 1994: Enskilment at sea. *Man* (N.S.) 29, 901-927. 24 sider.

Silverman, Helaine and Ruggless, D. Fairchild. 2007. Introduction. In: H. Silverman and D. F. Ruggless (eds.), *Cultural Heritage and Human Rights*. Springer 2007, sider 3 - 22.

Shanche, A. 2001: Samiske kulturminner. I Holme, J., (red.), Kulturminnevern. Bind I, s. 56-61. Oslo.4 s.

Theune, Claudia 2012. Historical archaeology in national socialist concentration camps in Central Europe. www.histarch.org 2.2010 sider 1-14.

Westerdahl, C.1992: The Maritime Cultural Landscape. /The International Journal of Nautical Archaeology/ 21:1 s. 5-14 (10 s.)

Elektroniske ressurser:

Gamble, C: 2001: Archaeology: The Basics. Routledge: London, Kap 1-5, ca. 120s. Finnes som elektronisk bok I BIBSYS

Supplerende litteratur og oppslagsverk:

Bøker:

Renfrew, C & P. Bahn(red) 2005: Archaeology: The Key Concepts. Routledge: London. ca 250 s.

Elektroniske ressurser:

Arwill-Nordbladh, E. 2001: Genusperspektiver inom arkeologien. Höskoleverket: Stockholm. 50 s.

ARK1115 Arkeologi i jernalder og tidlig historisk tid

Emneansvarlig:Lise Bender Jørgensen

Emnet tar utgangspunkt i Europas jernalderkulturer og forholdet mellom disse og Middelhavskulturene. Med særlig vekt på nordiske forhold, følges utviklingen i Europa fra stammesamfunn til stater, fram mot tiden da Europa framsto som en religiøs og kulturell enhet. Det legges vekt på by- og statsdannelser og på kirkens betydning, samt sosiale og økonomiske nettverk på ulike nivåer.

Anbefales kjøpt:

Baudou, E. (1995). *Norrlands forntid- et historisk perspektiv*. Umeå: Gewe-förlaget, s. 115-159 (28 s) [inngår også i ARK 1114]

Ekroll, Ø. (2006). *Ei anna historie – norsk mellomalder i arkeologisk lys*. s. 51-81, 85-130 (77 s.)

Gillis, C., D. Olausson & H. Vandkilde (2004): *Dawn of Europe [Norden i jernalderen]*. Lund, s. 54-64, 104-111, 141-150 (25s) [inngår også i ARK 1114]

Helle, K. (2006). Bylivet når Norden. I K. Helle et al. (red). *Norsk byhistorie. Urbanisering gjennom 1300 år*, s. 25-40 og 89-122. (50s.)

Hodges, R. & D. Whitehouse (1983). *Mohammed, Charlemagne and the Origins of Europe*, Cornell University Press, s. 20-176. (130 s)

Collis, J. (1984). *The European Iron Age*. London, Routledge. (100 s) [Finnes som e-bok]

Solberg, B. (2000). *Jernalderen i Norge*. Oslo, Cappelen. (250 s)

Wells, P. S. (2001). *The Barbarians Speak. How the Conquered Peoples Shaped Roman Europe*. Princeton University Press (240 s)

E-verk/E-tidsskrift:

Bender Jørgensen, L. (2013). The Question of Prehistoric Silks in Europe. *Antiquity* 87, s. 581–588 (5 sider)

Bill, J. & Daly, A. (2012). The Plundering of the Ship Graves from Oseberg and Gokstad: An Example of Power Politics? *Antiquity* 86 (333), s. 808-824 (9 sider)

Carlie, A. (2008). Magnate Estates along the Road. Viking Age Settlements, Communication and Contracts in South-West Scandia, Sweden. *Acta Archaeologica* 79, s. 110-144. (17 s)

Hedeager, L. (2002). Scandinavian 'central places' in a cosmological setting. I I B. Hårdh & L. Larsson (red). *Central Places in the Migration and Merovingian Periods*. Uppåkrastudier 6. *Acta Archaeologica Lundensia Series in 8°* 39, s. 3-15. (13 s)

Herschend, F. (1997). *Livet i hallen. Tre fallstudier i den yngre järnålderns aristokrati*. Uppsala universitet. s. 49-59.

Skre, D. (2001). The Social Context of Settlement in Norway in the First Millennium AD (+ kommentarer). *Norwegian Archaeological Review* 34, s. 1-34. (34 s)

Sognnes, K. (1998). Trondheimen før Nidaros – Trøndelags vikingtid fra en arkeologisk synsvinkel. *Historisk tidsskrift* 77, s. 316-335. (21 s)

Storli, I. (2010). Court sites of Arctic Norway: Remains of Thing sites and representations of political consolidation processes in the Northern Germanic worlds during the first millennium AD? *Norwegian Archaeological Review* 43, s. 128-144 (8 s)

Vedeler, M. og L. Bender Jørgensen (2013). Out of the Norwegian glaciers: Lendbreen—a tunic from the early first millennium AD. *Antiquity* 87, s. 788–801 (7 sider)

I kompendium:

- Andrén, A.** (1989). State and towns in the Middle Ages. The Scandinavian Experience. *Theory and Society* 18, s. 585-609 (23 s.)
- Andrén, A.** (2006). Ett omöjligt uppdrag? Att arkeologiskt studera nordisk förkristen religion. *Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien Årsbok 2006*, s. 61-75. Stockholm. (15 s.)
- Arrhenius, B.** (2004). Det forntida Sveariket – en myt eller en arkeologisk realitet? *Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien Årsbok 2004*, s. 203-227. (18 s.)
- Bertelsen, R.** (1989). Gårdshaugerne i Nord-Norge. Eksempler på Nordatlantiske teller. *Hikuin* 15. s. 171-182 (12 s.)
- Brink, S.** (1999). Social order in the early Scandinavian landscape. I C. Fabech & J. Ringtved (red). *Settlement and Landscape*, s. 423-439. Århus. (7 s)
- Crumlin-Pedersen, O.** (1991). Ship Types and Sizes AD 800-1400. I O. Crumlin-Pedersen (red). *Aspects of Maritime Scandinavia AD 200-1200*, s. 69-82. Roskilde (14 s)
- Einarsson, B. J.** (2008). Tranproduksjon i det medeltida Island. I C. Paulsen & H. D. Michaelsen (red). *Simunarabók. Heiðursrit til Simun V. Arge á 60 ára degnum*, s. 72-89. Torshavn, Faroe University Press. (16 s.)
- Ekroll, Ø.** (1997). *Med kleber og kalk. Norsk steinbygging i mellomalderen*, s. 24-59. Oslo. (36 s.)
- Fabech, C.** (1999): Centrality in sites and landscapes. I C. Fabech & J. Ringtved (red): *Settlement and Landscape*, s. 455-473. Århus. (18 s)
- Hed-Jakobsson, A.** (1999). Towns, Plots, Craft and Fertility. Traces of Power Ideology. *Current Swedish Archaeology* 7, s. 37-53. (12 s)
- Hedeager, L.** (1992). *Danmarks jernalder: mellem stamme og stat*, kap. VIII-IX, s. 195-209. Århus (15 s)
- Hedeager, L.** (1993). Krigerøkonomi og handelsøkonomi i vikingetiden. I N. Lund (red). *Norden og Europa i vikingetid og tidlig middelalder*, s. 36-68. (32 s)
- Hedeager, L.** (1997). Skandinavisk dyreornamentik: symbolsk repræsentation af en førkristen kosmologi. I I. Fuglestvedt m.fl. (red): *Et hus med mange rom*. AmS Rapport 11A, s. 219-237. Stavanger. (17 s)
- Henriksen, J. E.** (2006). Ild og tranolje – hellegrøper og nordnorsk jernalder. *Ottar* 262. s. 50-57 (8 s.)
- Ilkjær, J.** (2003). Danske krigsbytteofringer. I L. Jørgensen et al. (red). *Sejrens triumf: Norden i skyggen af det romerske imperium*, s. 44-64. København (20 s)
- Ingvaldsen, H.** (2005). Mellom objekt og symbol. Kontekstbaserte tolkningsteorier for mynters oppkomst og funksjon fra antikken til vår tid. *Meta. Medeltidsarkeologisk tidskrift* 2005 (3), s. 21-34. (14 s.)
- Jasinski, M. E.** (1995). Kong Øysteins havn på Agdenes – forskningsstatus og revurderte problemstillinger. *Viking* 58, s. 73-104 (19 s).
- Jørgensen, L.** (2002). Kongsgård-kultsted-marked. Overvejelser omkring Tissøkompleksets struktur og funksjon. I K. Jennbert et al. (red): *Plats och praksis – studier av nordisk förkristen ritual. Vägar till Midgård 2*, s. 215-247. (17 s)
- Kaldal Mikkelsen, D.** (1999): Single farm or village? Reflections on the settlement structure of the Iron Age and the Viking Period. I C. Fabech & J. Ringtved (red). *Settlement & Landscape*. Jysk Arkæologisk Selskab, s. 177-193. (8 s.)
- Larsson, L.** (2006). Hall, harg eller hof. Ett kulthus i Uppåkra. I M. Anglert, M. Artursson & F. Svanberg (red). *Kulthus & Dödsrus: Det ritualiserade rummets teori och praktik*. s. 143-152. Stockholm. (10 s)
- Lebecq, S.** (2007). Communication and exchange in northwest Europe. I J. Bately & A. Englert (red). *Ohthere's Voyages. A late 9th-century account of voyages along the coast s of*

- Norway and Denmark and its cultural context. Maritime Culture of the North* 1, s. 170-179. Roskilde. (10 s.)
- Magnus, B.** (2002). Dwellings and settlements: structure and characteristics. I J. Jesch (red). *The Scandinavians: From the Vendel Period to the Tenth Century*. Studies in Historical Archaeology 5, s. 5-33. (28 s)
- Meløe, J.** (1990). The Two Landscapes of Northern Norway. *Acta Borealia* 1990 (1). s. 68-80 (12 s.)
- Myhre, B.** (1987). Frå smårike til stat. I H. Rommetvedt (red). *Hafrsfjord: fra rikssamling til lokalt selvstyre*, s. 111-125. Stavanger. (14 s)
- Nilsson, B.** (1996). Från gravfält till kyrkogård. Förändringar och variation i gravskicket. I B. Nilsson (red): *Kristnandet i Sverige. Gamla källor och nya perspektiv*. Projektet Sveriges kristnande, publikationer 5, s. 349-383. Uppsala. (34 s)
- Näsman, U.** (2006). Danerne og det danske kongeriges opkomst. Om forskningsprogrammet ”Fra Stamme til Stat i Danmark”, *Kuml* 2006, s. 205-237 (18s)
- Ramqvist, P. H.** (2012). Norrländska samspel under järnåldern. I O. Hemmendorf (red.). *Människor i vikingatidens Mittnorden*. Fornvårdaren 32, s. 32-53.
- Rindel, P. O.** (1999). Development of the village community 500 BC-100 AD in west Jutland, Denmark. I C. Fabech & J. Ringtved (red): *Settlement & Landscape*. Jysk Arkæologisk Selskab, s. 79-99. (14 s)
- Schanche, A.** (1989): Jernalderens bosetningsmønster I et fleretnisk perspektiv. I R. Bertelsen m.fl. (red): *Framskritt for forntida i nord – i Povl Simonsens fotefar*. Tromsø museums skrifter 22, s. 171-183. (9 s)
- Skre, D.** (2007). Preparing the new Campaign. *Kaupang in Skiringssal*. I D. Skre (red). *Kaupang Excavation Project*. Publication Series 1 (= *Norske Oldfunn* XXII). s. 43-51. (8 s)
- Sognnes, K.** (2006). The myth of portages: on ancient portaging at the Trøndelag coast, Norway. In C. Westerdahl (red.). *The Significance of Portages*. BAR International Series 1499, s. 209-215. Oxford, Oxbow.
- Solli, B.** (1995). Fra hedendom til kristendom: religionsskiftet i Norge i arkeologisk belysning. *Viking* 1995, s. 23-48. (23 s)
- Storli, I.** (2006). *Hålogaland før rikssamlingen. Politiske prosesser i perioden 200-900 e. Kr.* kap. 6 (s. 122-142). Oslo. (20 s)
- Wallerström, T.** (2013). Fortsättning följer? Tankar kring den norska medeltidsarkeologins utvecklingsmöjligheter. i I. Smedstad & A. Christensson (red), *Utfordringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008*. Riksantikvaren s. 57-67. (8s)
- Westerdahl, C.** (2008). Maritim arkeologi i Norge – en positionsbestämning. *Nicolay* 2008 nr. 2. s. 43-50 (8 s.)

Totalt 1592 sider.

KULMI1000: Introduksjon til kulturvern

Emneansvarlig: Silje Holiløkk

Kurset gir en generell innføring i kulturminner og forvaltningen av disse. Emnet blir belyst ut fra ulike faglige vinklinger som historie, geografi, arkeologi, arkitektur og juss.

Bøker

Christensen, Arne Lie 2011: *Kunsten å bevare*, Oslo, 1-300.

Christensen, Arne Lie 1995: *Den norske byggeskikken*, Oslo, s. 12-310.

Holme, Jørn (red.) 2005: *Kulturminnevern. Lov. Forvaltning. Håndhevelse*. Bind I, Oslo, s. 9-165.

Howard, Peter 2003: *Heritage. Management, Interpretation, Identity*, London/New York, s. 1-271.

Eriksen, Anne 1999: *Historie, minne og myte*, Oslo, s. 7-161.

Rogan, Bjarne og Amundsen, Arne Bugge (red.) 2010: *Samling og museum: kapitler av museenes historie, praksis og ideologi*. [Boken anbefales kjøpt. Flere kapitler vil inngå i pensum på KULMI2300 Museologi]

Kapitelutvalg:

Amundsen og Brenna: *Museer, kritisk museologi og tverrfaglige museumsstudier*, s. 9-23

Brenna: *Tidligmoderne samlinger. Fra det kuriose til det normale*, s. 27- 40.

Pedersen: *De norske museene tar sin form. Utviklingen 1830-1950*, s. 41-60.

Eriksen: *Fra stevneplass til dialoginstitusjon. Norske kulturhistoriske museer 1950-2010*, s. 61- 76.

10. Roede: *Autentisitet i friluftsmuseene*, s. 167-186.

(til sammen 79 sider)

Henriksen, Ellen Karoline og Frøyland, Merete: *Hva vet vi om læring i museer?* Norsk museumsutvikling, skriftserie 7, Oslo 1998, s. 5-48. [Teksten kan lastes ned på nasjonalbibliotekets sider: <http://www.nb.no>]

Framtidas museum. St. meld. nr. 49 (2008-2009) s. 1-173.

Leve med kulturminner. St.meld. nr. 16 (2004-2005), s. 5-95.

Framtid med fotfeste. Meld. St. nr. 35 (2012-2013), s. 1-176.

Kompendium

Dean, David: *The Exhibition Development Process*, in: Hooper-Greenhill, Eileen (red.): *The Educational Role of the Museum*, London/New York 1994, s. 191-2009.

Fagerland, Tor Einar 2011: *Frå monument til miljø: Norsk kulturminneforvaltning 1844-2010*, i: Fagerland/Paasche: *1537 – Kontinuet eller brudd*, Tapir 2011 s. 93-105.

Fagerland, Tor Einar 2008: *Kulturarv i spenningsfeltet mellom før og nå*, i: *Heimen* 4/2008, s. 293-304.

Moser, Stephanie: *The Devil is in the detail. Museum Display and the Creation of Knowledge*, i: *Museum Anthropology* vol. 33, 2010 (1), s. 22-33.

Myklebust, Dag 2002: *Kulturminnevernets begrunnelse – en pest eller rett og slett bare en plage*, *NIKU Temahefte* 5/2002, s. 9-18.

Strandgaard, Ole: *Museumsstillingen – nogle forsøk på klassifikation af udstillinger*, i: *Nordisk Museologi*, 2004 (2), s. 107-118.

Tretvik, Aud Mikkelsen 2008: ”Det frivillige arbeidet i kulturminnevernet”, i *Undervegs, Festskrift til Egil Nysæter*, s. 278-290.

Totalt: ca. 1500 sider.

HIST1250: Moderne historie etter 1850

Emneansvarlig: Espen Storli

Emnet gir en bred innføring i viktige utviklingslinjer og sentrale problem i historien etter ca. 1850. Oversikten dekker så vel europeisk og global historie som norsk historie, og et grunnleggende perspektiv er å forstå og forklare norsk utvikling mot en internasjonal bakgrunn. Tilnærmingen er bredt samfunnshistorisk, og det er et viktig mål å se ulike sider av livet og samfunnet i sammenheng med hverandre.

Pensum	antall sider
<i>Norsk historie</i>	
Myhre, Jan Eivind, <i>Norsk historie 1814-1905</i> , Samlaget 2012 (del II og III)	220
Stugu, Ola Svein, <i>Norsk historie etter 1905</i> , Samlaget 2012	320
Blom, Ida og Sogner, Sølvi (red:) <i>Med kjønnsperspektiv på norsk historie</i> . Cappelen Akademisk Forlag 2005: s. 9-17 og s. 157-390	242
<i>Verdenshistorie</i>	
Palmer, R.R., Colton, Joel, Kramer, Lloyd: <i>A History of Europe in the Modern World</i> . 11. ed., McGraw-Hill 2014 (kap. 12-26)	571
Thomas Misa, <i>From Leonardo to the Internet, Technology & Culture from the Renaissance to the Present</i> , Baltimore, John Hopkins Univ Press 2004: 97-276	180

Totalt 1533 sider.

HIST1505: Innføring i historisk teori og metode

Emneansvarlig: Ida Bull

Emnet gir en innføring i hvordan kunnskap om fortida blir til. Spørsmålene om historieskrivingens utvikling og om hvordan historie har blitt forstått, framstilt og brukt inngår i emnet, som er en obligatorisk del av bachelorutdanningen i historie. Studentene skal ved avslutningen av kurset være i stand til kritisk å drøfte både kilder og kildetyper, historiske begrunnelser og forklaringer samt drøfte framstillingsform og fortellermåter i samband med historiske verk og artikler. Studentene skal og bli kjent med historieskriving som egenaktivitet og historiebruk i samfunnet.

Pensum

antall sider

John Tosh: *The Pursuit of History*; Harlow: Pearson Education Ltd,
NB: 5th ed., 2010

ca 330

Knut Kjeldstadli: *Fortiden er ikke hva den var*, Oslo: Universitetsforlaget,
siste utgave

ca 310

William Kelleher Storey: *Writing History. A guide for students*. Oxford University
Press 2004

ca 110

Totalt ca. 740 sider

Emner på påbyggingsnivå

HIST2165 Kongemakt og stat i den norrøne verden

Emneansvarlig: Randi Wærdahl

Utgangspunktet for dette emnet er vikingenes ekspansjon på De britiske øyer og i Nord-Atlanteren i perioden ca. 800-1000. Vi skal fokusere på den politiske utviklingen i de områdene vikingene slo seg ned i og på forholdet mellom den norske kongemakten og Island, Grønland, Færøyene, Shetland, Orknøyene, Hebridene og Man i perioden c. 800-1400. Hovedhensikten med kurset er å få fram endring og kontinuitet i forbindelsene mellom de forskjellige politiske enhetene i den norrøne verden, spesielt i kjølvannet av høymiddelalderens statsdannelsesprosess.

Pensum

Antall sider

Bøker

Sigurðsson, Jón Viðar, <i>Det norrøne samfunnet. Vikingen, kongen, erkebiskopen og bonden</i> , Oslo 2008	286
Sawyer, Peter (ed.), <i>The Oxford Illustrated History of the Vikings</i> , Oxford 2001	230

Kompendium (artikler og utdrag fordelt på to kompendier)

Andersen, Per Sveaas, "Nordisk innvandring, bosetning og samfunnsdannelse på Isle of Man i middelalderen", <i>Collegium Mediaevale</i> , vol. 8 (1996): 5-50	45
Beistad, Heidi, "Election and rejection – the Norwegian 'seizure' of the Icelandic bishoprics in 1237-39, S. Imsen (ed.) <i>Ecclesia Nidrosiensis and Noregs veldi</i> , Trondheim 2012: 203-229	26
Bjørge, Narve. "800-1536. Makt – og avmakt", i N. Bjørge m.fl., <i>Norsk utenrikspolitikk historie 1. Selvstendighet og union</i> , Oslo 1995: 19-49, 60-81	50
Brown, Michael, <i>The Wars of Scotland 1214–1371</i> , kps "The Sea Kings" and "Lord of the Isles", Edinburgh 2004: 68–88, 255-273	38
Cowan, Edward J., "Norwegian Sunset – Scottish Dawn: Hakon IV and Alexander III", i N.H. Reid (ed.) <i>Scotland in the Reign of Alexander III 1249-1286</i> , Edinburgh 1990: 103-131	28
Gammeltoft, Peder, "Scandinavian naming-systems in the Hebrides – A way of understanding how the Scandinavians were in contact with Gaels and Picts?", in B. Ballin Smith et alt. (eds.), <i>West over Sea</i> , Leiden 2007: 481-495	15
Kearney, Hugh, <i>The British Isles. A History of Four Nations</i> , kp 4, "The Vikings and the fall of the Old Order", Cambridge 2006: 60-91	31
Keller, Christian, "Vikings in the West Atlantic: A Model of Norse Greenlandic Medieval Society", in J. Muldoon (ed.) <i>The North Atlantic Frontier of Medieval Europe</i> , Burlington 2009: 25-46	20
Lustig, Richard I., "The Treaty of Perth: a re-examination", SHR vol. 63 (1978/79): 35-57	22

Mundal, Else, "Sagalitteraturen", i Odd Einar Haugen, <i>Handbok i norrøn filologi</i> , Bergen 2004: 267–302	35
Opsahl, Erik og Sogner, Sølvi, "I kongenes tid 900-1814" i K. Kjeldstali (red.), <i>Norsk innvandringshistorie I</i> , Oslo 2003: 23-50	27
Power, Rosemary, "Magnus Barelegs' Expeditions to the West", <i>Scottish Historical Review (SHR)</i> , vol. 65 (1986)	20
Thomson, William P.L., <i>The New History of Orkney</i> , Edinburgh 2001: kp. 2 og 8-10	49
Wærdahl, Randi B., "The Norwegian Realm and the Norse world: A Historiographic approach", S. Imsen (ed) <i>The Norwegian Domination and the Norse World c. 1100–c. 1400</i> , Trondheim 2010: 35–57	20
Wærdahl, Randi B., <i>Norges konges rike og hans skattland. Kongemakt og statsutvikling i den norrøne verden i middelalderen</i> , dr.art. avhandling, NTNU 2006: kp 2, 5, 6 og 7	88
Wærdahl, Randi B., <i>The Incorporation and Integration of the King's Tributary Lands into the Norwegian Realm c. 1195-1397</i> , Leiden 2011: kp 2, s. 69-115	45

(Sum ca. 1075s)

Utdrag fra relevante kilder deles ut på forelesning

HIST2205: Krise, velstand og deltakelse: Europas historie 1300-1550

Emneansvarlig: Magne Njåstad

Emnet vil ta for seg langsiktige endringer i Europas historie i seinmiddelalderen med tre fenomen i fokus: Krise, velstand og deltakelse. Emnet vil dessuten sette nordisk historie i perioden inn i en samtidig allmenneuropeisk sammenheng.

Seinmiddelalderen har i tradisjonelt vært sett på som en politisk, økonomisk, religiøs og sosial kriseperiode. I dette emnet vil enkelte sider av denne krisetolkningen bli tatt opp.

Krisebegrepet kan først og fremst knyttes til den demografiske krisen som ble utløst av pestepidemiene fra midten av 1300-tallet. Befolkingskrisen tvang fram raske og drastiske endringer både innenfor de økonomiske og politiske strukturene. Blant «taperne» i denne prosessen var det jordeiende aristokratiet.

Befolkningsnedgangen og de økonomiske strukturendringene i kjølvannet av den, førte på den andre siden til økt velstand blant bredere lag av Europas befolkning. Utviklingen av handelsnettverk og spesialisert produksjon bidro til denne økte levestandarden for den europeiske befolkningen.

Befolkingskrisen førte også til en ressurskrise for de europeiske samfunnsmaktene og politiske enhetene (kirke fyrstedømmer og andre politiske enheter). For å bevare eller styrke disse politiske strukturene ser vi i perioden en markert økt deltakelse i de politiske prosessene fra de forskjellige samfunnsgruppene, både formelt og uformelt. Alt dette ga større deler av befolkningen økt politisk innflytelse og de politiske enhetene sterkere legitimitet. De politiske påvirkningsformene kunne være forskjellig; fra maktdelegering til representasjon i stenderforsamlinger, gjennom økt politisk dialog eller kommunikasjon eller ved opprør.

Bøker:

Esben Albrechtsen, *Fællesskabet bliver til 1380-1536. Danmark-Norge 1380-1814*

Bind 1 Oslo 1997: 23-344. 312

Øystein Rian, *Den aristokratiske fyrstestaten. Danmark-Norges historie*

bd. 2, Oslo 1997, s.15-76, 111-171. 121

John Watts, *The making of Polities. Europe, 1300-1500*, Cambridge 2009: 1-42,

158-425. 308

Kompendium:

John Aberth, *From the brink of the Acoplalypse*, New York/London 2001: 79-213. 135

Steve Ozment, *The Age of reform 1250-1550*, New Haven/London 1980: 245-289. 44

Totalt 920 sider

HIST2305 Arbeid og dagligliv 1800-2000

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Dette emnet vil gje ei historisk innføring i utvalde tema frå det folk har fylt sine liv med mest gjennom alle tider, arbeid og daglegliv. Målet er å rette eit kulturhistorisk blick mot korleis desse felte har gjennomgått forandringar på fleire plan i løpet av dei siste to hundreåra, med blant anna industri, byvekst, massekommunikasjon og nye familiemønster. Og kanskje har arbeid og daglegliv gjennomgått enda meir grunnleggande forandringar i dei siste femti åra enn sidan industrialiseringa starta?

Titlar merka med * blir trykt i eit kompendium som blir å få kjøpt på Tapir.

Lesetips: start med å les boka til Sogner/Telste om tenestejentene.

(I bøker med stor mengde illustrasjonar er sidetalssummen redusert noe på grunn av dette.).

Pensum	antall sider
Sølvi Sogner og Kari Telste.: <i>Ut og søkje teneste. Historia om tenestejentene.</i> Oslo 2005: 6-167	160
*Edvard Bull. <i>Arbeidermiljø under det industrielle gjennombrud</i> , Oslo 1972: 18-114	96
*Ingar Kaldal: <i>Veit og gate. Daglegliv i Midtbyen i Trondheim 1880-1950</i> , Oslo 1997 (og Nr 43 i Skriftserie for Institutt for historie og klassiske fag, NTNU, 2004 – sidetala er dei same i dei to bøkene). S. 13-30, 53-85, 123-194, 400-452	150
*Knut Kjeldstadli: <i>Oslo bys historie. Bind 4. Den delte byen. Fra 1900 til 1948</i> , Oslo 1990: 29-92 , 97-103	60
*Knut Kjeldstadli: <i>Et splittet samfunn. Aschehougs Norges historie. Bind 10</i> , Oslo 1994: 94-128	30
*Øyvind Bjørnson: <i>På klassekampens grunn. Arbeiderbevegelsens historie i Norge.</i> <i>Bind 2</i> , Oslo 1990: 19-124	105
*Paul Tage Halberg: <i>Den stolte sliter</i> , Oslo 1993: 15-34, 207-242, 348-391	60
*Dagfinn Slettan (red.): <i>Bondesamfunn i oppløsning? Trønderske bondesamfunn 1930-1980</i> . Lesja 1989: 9-26	20
*Richard Florida: <i>The Rise of the Creative Class</i> , New York 2002: 1-17	17
*Patrick Joyce: Introduction. I: Patrick Joyce (red.). <i>Class</i> . Oxford 1995, 3-16	13
*Miri Rubin: What is Cultural History Now? I: David Cannadine (red.). <i>What is History Now?</i> New York 2002: 80-94	14
Tilsammen	725

KULMI2300 Innføring i museologi

Emneansvarlig: Ola Svein Stugu

Kurset gjev ei brei, teoribasert innføring i museumsfeltet. Det vil bli lagt stor vekt på verksemd som har med utstillingar og anna utovervend verksemdå gjere, men også andre sentrale sider ved verksemda i musea vil bli behandla. Hovudvekta blir lagt på kulturhistoriske museum og verksemda som foregår der, men også andre museumstypar og formidlingsstader vil bli behandla i kurset.

Bøker, rapporter:

Ambrose, Timothy and Crispin Paine: *Museum Basics*. 3. edition. Routledge 2012

Dean, David: *Museum Exhibitions; Theory and Practice*, Routledge 1994.

Desvallées, André og François Mairesse (red.): *Key Concepts of Museology*. Armand Colin 2009. Til nedlasting på:

http://icom.museum/fileadmin/user_upload/pdf/Key_Concepts_of_Museology/Museologie_Anglais_BD.pdf

Eriksen, Anne: *Museum – en kulturhistorie*, Oslo 2009

Frøyland, Håberg og Brekke (red): *Mange meninger om museene*, ABM-rapport 2008. Til nedlasting på http://issuu.com/norsk_kulturrad/docs/mange-meninger-om-museene

Jacobsen, Jan Krag: *24 questions for planned communication*. Roskilde University Press 2003.

Rogan, Bjarne og Arne Bugge Amundsen (red): *Samling og museum*. Oslo 2010, s. 255-358.

NB! Hele boka forutsettes kjent og brukt, inkludert de delene som var ført opp som pensum på KULMI1000 høsten 2012.

Simon, Nina: *The Participatory Museum*. Santa Cruz: Museum 2.0, 2010. Kan også lastast ned på: <http://www.participatorymuseum.org/>

Artikler mv:

Frøyland, Merethe: “Multiple erfaringer i multiple settinger – MEMUS, et teoretisk rammeverk for museumsformidling” i *Nordisk Museologi* 2003/2, s. 51-70.

Anita Maurstad og Marit Anne Haugan (red.): *Museologi på norsk; universitetsmuseenes gjøren*, Akademika, Trondheim 2012. Tre artiklar:

Maurstad, Anita og Marit Anne Haugan: Universitetsmuseenes gjøren. s. 13-31.

Ågotsnes, Hans-Jakob: Museet som kunnskapsarena s. 209-230

Brenna, Brita: Gjort er gjort, s. 231-237

Müller, Klaus: “Museums and Virtuality” i Parry, Ross (red.) *Museums in a Digital Age*, Routledge 2010, s. 295-305.

Referansedokumenter, rapporter mv:

ICOM code of ethics for museums. Til nedlasting på:

http://icom.museum/fileadmin/user_upload/pdf/Codes/code2006_eng.pdf

Forutsettes kjent: St. meld. nr. 49 (2008-2009): Framtidas museum. Papirutgave eller nedlasting fra <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/regpubl/stmeld/2008-2009/stmeld-nr-49-2008-2009-.html?id=573654>

HIST2405: Økonomisk historie

Emneansvarlig: Jonas Scherner

Emnet presenterer hovedtrekk i internasjonal og norsk økonomisk historie etter Napoleonskrigenes slutt. Hvordan og hvorfor har økonomien blitt mer globalisert? Hvorfor har denne utviklingen tidvis bremsset opp eller gått i revers? Emnet analyserer utviklingen fra 1800-tallets gullstandardregime til våre dagers markedsliberalisme. Norges utvikling presenteres i et internasjonalt perspektiv. Emnet er valgfritt påbygningsemne i bachelorutdanninga i historie og i bachelorprogrammet i samfunnskunnskap.

Pensum

antall sider

M. Graff, A.G. Kenwood & A.L. Lougheed, <i>Growth of the International Economy 1820-2015</i> . (Fifth edition eller senere), London & New York: Routledge 2014.	345
Einar Lie, <i>Norsk økonomisk politikk etter 1905</i> , Universitetsforlaget 2012	210
Francis Sejersted, ”En teori om den økonomiske og teknologiske utvikling i Norge i det 19. århundre” i <i>Demokratisk kapitalisme</i> , (kapittel 2) Pax Forlag 2002	43
Knut Sogner, ”Det norske næringsborgerskapet under den andre industrielle revolusjon”, <i>Historisk Tidsskrift</i> , 2002, nr. 2-3, s. 231-251 (tilgjengelig via internett: http://www.idunn.no/ts/ht/2002/0203/det_norske_neringsborgerskapet_under_den_andre_industrielle_revolusjon?highlight=#highlight)	20
H. Estrup, J. Jespersen og P. Nielsen, <i>Den økonomiske teoriens historie – en introduksjon</i> , Akademika forlag 2012	165

Totalt 783 sider

KULMI2505: Bygningsvern

Emneansvarlig: Aud Mikkelsen Tretvik

Kurset tar sikte på å gi en grunnleggende innføring i teori og i sentrale, praktiske problemer i bygningsvernet.

- *Dei to bøkene nedafor er handbøker. I løpet av kurset vil det også bli utdelt ein del materiell.*

Drange, Tore, Aanensen, Hans Olaf og Brønne, Jon (2011): *Gamle trehus: historikk, reparasjon, vedlikehold*. Gyldendal, Oslo. 3. utg., 505 s. ill.

Godal, Jon Bojer, Sandbakken, Embret, Oalann, Trond og Moldal, Steinar (2009): *Beresystem i eldre norske hus*. 2. utg. 357 s. ill. Tapir akademisk forlag, Trondheim.

Bygningsvern – anna nyttig litteratur

Byggnadstraditioner i gränstrakter/Bygningstradisjoner i grensetrakter (2007). Jamti, Östersund/Stiftelsen Domkirkeodden, Hamar.

Dahle, Kolbein, Eir Grytli og Dag Nilsen (2005): *Trønderlåna. Det midnorske våningshuset. Det Norske Samlaget, Oslo.*

Fasting, Lars (1976): *Trondheims bybilde*. Innstilling frå antikvarisk utvalg, Trondheim kommune.

Hauge, Tore (1994): *Littlemannen og skoftungen. Faguttrykk om trehus og tømring*. TIForlaget, Oslo.

Hegard, Tone m.fl. (1981-1986): *Fredede hus og anlegg*. Utgitt av Riksantikvaren. Universitetsforlaget, Oslo.

Sekretariatet for registrering av faste kulturminner i Norge (1975-76): *Registrering av faste kulturminner i Norge*. C. Kodeliste for registrering av hus. Oslo.

- Dei to første bøkene skal framleis vere å få i bokhandel, dei andre kan kanskje skaffast antikvarisk, og er elles å få på bibliotek. Ver merksam på at dei nordiske antikvariata har felles nettkatalog der ein kan bestille bøker på nett, www.antikvariat.net. Sjå også på nettsidene til Riksantikvaren, www.ra.no, og på www.miljostatus.no, → kulturminner → bygningsarven.

HIST2625: Nasjonalisme og demokrati

Emneansvarlig: Espen Storli

Emnet tar for seg fremveksten av nasjonalstaten og folkestyrets gjennombrudd og har som mål å skape forståelse for hvordan og hvorfor nasjonalismen og nasjonsbyggingen gjennom 1800-tallet bidro til å forme det moderne samfunn. Perspektivet er internasjonalt og komparativt, men har norsk historie som et tyngdepunkt. Hovedvekten legges på de endringsprosesser som skjedde i løpet av 1800-tallet fram til unionsoppløsningen mellom Norge og Sverige i 1905, men trådene trekkes tilbake til opplysningstiden og den franske revolusjon.

Pensum (* = kompendium)

Innføring i teorier og begreper og oversiktsverk:

- * Benedict Anderson: "Imagined Communities", i John Hutchinson og Anthony D. Smith (red.), *Nationalism*, Oxford 1995: 89-96 7
- Øyvind Østerud, *Hva er nasjonalisme?* Oslo 1994 128
- Anthony Smith, "When is a Nation", *Geopolitics*, 7:2 (2002), s. 5-32 (tilgjengelig på nett) 27
- Eric J. Hobsbawm, *Nations and Nationalism since 1780: Programme, Myth, Reality*, Introduction + kap. 1-4. 130
- Timothy Baycroft, *Nationalism in Europe, 1789-1945*, Cambridge 1998 90

Internasjonale eksempler:

- * Adrian Lyttelton, "The national question in Italy" i Teich og Porter (red.), *The National Question in Europe in Historical Context*, Cambridge 1993: 63-101 38
- * Michael Rowe, "The French Revolution, Napoleon, and Nationalism in Europe", i John Breuilly, *The Oxford Handbook of the History of Nationalism*, Oxford 2013:127-148 21
- * John Breuilly, "Nationalism and National Unification in Nineteenth-Century Europe", i John Breuilly, *The Oxford Handbook of the History of Nationalism*, Oxford 2013:149-174 25
- * Miroslav Hroch, "National Movements in the Habsburg and Ottoman Empires", i John Breuilly, *The Oxford Handbook of the History of Nationalism*, Oxford 2013:175-198 23
- Robert Gerwarth and Lucy Riall, "Fathers of the Nation? Bismarck, Garibaldi and the Cult of Memory in Germany and Italy", *European History Quarterly* 2009, ss. 388-413 (tilgjengelig på nett) 25
- James J. Sheehan, «What is German History? Reflections on the Role of the Nation in German History and Historiography», *The Journal of Modern History* 53(1), 1981, s. 1-23. (tilgjengelig på nett) 23 sider

Oliver Zimmer, *Nationalism in Europe, 1890-1940*, kapittel 3: "Boundaries of National Belonging: Nationalism and the Minorities Question", Basingstoke 2003: 50-79 (e-bok tilgjengelig gjennom bibsys) 29 sider

Norge:

* Jakob Maliks og Ida Bull, ”Med regionen som utsiktspunkt”, i Bull og Maliks (red.), <i>Riket og regionene: Grunnlovens regionale forutsetninger og konsekvenser</i> , Trondheim 2014: 9-39	30
* Ruth Hemstad, ”Skandinavisme og skandinavisk samarbeid på 1800-tallet”, i Hemstad, <i>Fra Indian Summer til nordisk vinter: Skandinavisme, skandinavisk samarbeid og unionsoppløsningen</i> , Oslo 2008: 51-97	46
* Per Fuglum, ”Unionen rakner”, i bind 12, <i>Norge i støpeskjeen 1814-1920</i> , i Knut Mykland (red.), <i>Cappelens Norgeshistorie</i> , Oslo 1974	55
Trond Nordby, ”Norsk nasjonalisme som historisk problem”, <i>Nytt Norsk Tidsskrift</i> 1986, 1: 65-79 (tilgjengelig på nett)	15

Totalt 712 sider

KULMI2700: Kulturminnerett

Enmeansvarlig: Michael Kahm

Kulturminnerett er læren om bruk av rettslige virkemidler i kulturminnevernet, samt rettigheter og plikter som oppstår som følge av at samfunnet vil bevare kulturarv. Kulturminnerett innehar elementer som går over flere rettsområder. Særlig sentral i dette kurset er de rettslige problemstillinger i forbindelse med kulturminneloven, plan- og bygningsloven og forvaltningsloven.

Pensum:

Kahn, Michael (2007) Lærebok i kulturminnerett, Tapir Akademiske Forlag.

I tillegg vil det bli utdelt rettsavgjørelser underveis i kursets.

AFR2850: Afrikas historie

Emneansvarlige: Per Hernæs

Emnet gir en oversikt over hovedtrekk i det tropiske Afrikas historie (Afrika sør for Sahara) i perioden fra ca. 1700 og fram til i dag. Formålet er å gi innsikt i viktige endringsprosesser i afrikanske samfunn i et lengre, historisk perspektiv. Afrika settes i en global sammenheng, og kontakt og interaksjon med omverdenen står sentralt. Både 'ytre' og 'indre' faktorer trekkes inn i en diskusjon av Afrikas utvikling.

Emnet er valgfritt påbyggingsemne i bachelorutdanninga i historie og obligatorisk del av bachelorprogrammet i afrikastudier.

Pensum	Antall sider
Frederick Cooper, <i>Africa since 1940: The Past of the Present</i> , Cambridge: Cambridge University Press, 2002	205
Richard J. Reid, <i>A History of Modern Africa: 1800 to the Present</i> , Oxford: Willey-Blackwell, 2012	342
Kevin Shillington, <i>History of Africa</i> , New York: Pgrave Macmillan, 2012	482
Randi Rønning Balsvik, <i>Afrika i eit historiografisk perspektiv</i> , Oslo: Samlaget, 2004	132
Dennis Laumann, <i>Colonial Africa: 1884-1994</i> , Oxford: Oxford University Press, 2012	91
Alicia C. Decker og Andrea L. Arrington, <i>Africanizing Democracies: 1980-Present</i> , Oxford: Oxford University Press, 2014	112
Judith van Allen, "‘Sitting on a Man’: Colonialism and the Lost Political Institutions of Igbo Women", <i>Canadian Journal of African Studies</i> , Vol. 6(2), 1972 (tilgjengelig på jstor.org)	17
David Eltis og David Richardson, "The 'numbers game' and routes to slavery", <i>Slavery & Abolition</i> , Vol. 18(1), 1997 (tilgjengelig på tandfonline.com)	14
Claire Roberts, "Developing Economic Awareness: Changing Perspectives in Studies of African Women, 1976-1985", <i>Feminist Studies</i> , Vol. 13(1), 1987 (tilgjengelig på jstor.org)	32
The Trans-Atlantic Slave Trade Database www.slavevoyages.org	1426

Anbefalt litteratur

Paul Nugent, *Africa since Independence: A Comparative History* (2nd edition), New York: Palgrave Macmillan, 2012

Jarle Simensen, *Afrikas historie*, Oslo: Cappelen Akademiske Forlag, 2009

John Iliffe, *Africans: The History of a Continent*, Cambridge: Cambridge University Press, 2007

Emner på masternivå

KULMI3100: Kulturminnevernets teori og metode

Emneansvarlig: Ola Svein Stugu

Kurset er en introduksjon til det høyere studiet i kulturminneforvaltning, og tar sikte på å gi en innføring i sentral teori innen området, ved siden av kunnskap om organisering av og relevante problemer i praksisfeltet.

Pensumlisten vil foreligge ved semesterstart.

HIST3105: Innføring i historisk forskning

Emneansvarlig: Randi Wærdahl

Emnet er en praksisrettet innføring i historie som forskningsfag for nye mastergradsstudenter, og skal i første hånd tjene som vegledning for studenten i overgangen fra å være konsument og mottaker av historisk kunnskap i form av historiefaglige tekster til selv å bli produsent. Refleksjon rundt egen praksis som tekstprodusent er et sentralt element i faget, som også gir en innføring i hvilke institusjonelle hjelpemidler historikeren kan benytte seg av.

Pensum	antall sider
Euris Larry Everett og Inger Furseth: <i>Masteroppgaven. Hvordan begynne – og fullføre</i> , Oslo 2004	160
Richard Marius og Melvin E. Page: <i>A short guide to writing about history</i> , N. Y. 2005	220
Anders Florén og Henrik Ågren: <i>Historiska undersökningar. Grunder i historisk teori, metod och framställningssätt</i> , Lund 2006	140
Karla Smith: <i>Presentér! Effektive presentasjonsteknikker</i> , Oslo 2004.	100
Inger Cathrine Spangen: <i>Referansehandboken; en veiledning i kildebruk og henvisning til kilder</i> , Oslo 2007	110
	Totalt 730

HIST3115: Historiefagets teori og historie

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Emnet er ei fordjuping i historiefaget sitt teoretiske grunnlag. Stoffet vil bli behandla ut frå tre innfallsvinklar: Historieskrivingas historie; teoriar om historisk forskning og forståing; og refleksjonar om fortolkingar og bruk av historia i samfunnet.

Pensum	antall sider
Ludmilla Jordanova: <i>History in Practice</i> . Arnold, London 2000 (eller evt nyere utgave)	200
Leidulf Melve. <i>Historie. Historieskriving frå antikken til i dag</i> . Dreyer, Oslo 2010	250
Ingar Kaldal. <i>Frå sosialhistorie til nyare kulturhistorie</i> . Det norske Samlaget 2003.	100
Beverly Southgate. <i>Why Bother with History?</i> Pearson Education 2000	170
	Sum ca 750

ARK3110 Arkeologiens kunnskapsoppbygging

Emneansvarlig: Thomas Wallerstrøm

Emnet beskriver hva arkeologi er, hvordan faget er blitt til og hvilken rolle det har spilt og spiller i ulike samfunn. Gjennom dette oppnås kunnskap om mekanismer som styrer faget og relasjoner mellom kunnskapsteori og samfunn.

Bøker (846 s.)	Antall sider
Baudou, E. (2004). <i>Den nordiska arkeologin – historia och tolkningar</i> , s. 11-32, 142-363	244
Trigger, B. G. (2006). <i>A History of Archaeological Thought</i> . (2nd ed.) s.386-548 OBS! opplaga!	163
Hodder, I. & Hutson, S. (2003). <i>Reading the past. Current Approaches to Interpretation in Archaeology</i> . (3rd ed.). Cambridge. s. 1-247 OBS Upplaga!!	247
Hodder, I., (ed.) (2012). <i>Archaeological Theory Today</i> . (2nd ed.) Cambridge. s. 1-11, 15-32, 124-141, 147-163, 167-182, 188-202, 208-224, 229-241, 251-263, 267-282, 292-317 (OBS Upplaga!)	192
Kompendium (380 s.)	
Berggren, Å. (2002). Reflexivitet inom arkeologin. I Å. Berggren & M. Burström (red.) <i>Reflexiv fältarkeologi? Återsken av ett seminarium</i> . Riksantikvarieämbetet/ Malmö kulturmiljö. s. 19-26	7
Binford, L. (1962). Archaeology as anthropology. <i>American Antiquity</i> 31, s. 203-210	8
Bintliff, J. (2011). <i>The Death of Archaeological Theory?</i> I J. Bintliff & M. Pearce (eds): <i>The Death of Archaeological Theory?</i> Oxford: Oxbow books. s. 7-21	15
Brøgger, A. W. (1925). <i>Det norske folk i oldtiden</i> . Instituttet for sammenlignende kulturforskning. Serie A: Forelesninger. Oslo. s. 13-32	20
Burström, M. (2007). <i>Samtidsarkeologi. Introduktion till ett forskningsfält</i> . Lund, s. 7-24	15
Cassel, K. (2008). Den postprocessuella teorireceptionen inom svensk arkeologi. <i>Lychnos. Årsbok för idé- och lärdomshistoria</i> . s. 227-244	17
Clarke, D. (1973). Archaeology: the loss of innocence. <i>Antiquity</i> 47, s. 6-18	13
Conkey, M. W. & Spector, J. (1998). Archaeology and the Study of Gender. I K. Hays-Gilpin & D. S. Whitley (eds.) <i>Reader in Gender Archaeology</i> . London. s. 11-37	27
Dark, K. R. (2002). <i>Theoretical archaeology</i> . London: Duckworth p. 169-195	27
Hastrup, K. (1999). <i>Viljen til viden. En humanistisk grundbog</i> . København: Gyldendal. s. 3-37	35
Johansen, A. B. (1982). Arkeologins teori og data. <i>Fornvännen</i> 77, s. 212-225	14
Karlsson, H. (2000). Conversation in front of a Megalith: A Contemplative Approach to Archaeology and Our Interpretative Existence. <i>Archaeological Conditions. Examples of Epistemology and Ontology</i> . I O. W. Jensen & H. Karlsson (eds.) Gotarc Serie C, Arkeologiska skrifter No 40. Göteborg: Göteborg University, Department of Archaeology s. 55-65	11
Kleppe, E. Johansen (1977). Archaeological Material and Ethnic Identification. A Study of Lappish Material from Varanger, Norway. <i>Norwegian Archaeological Review</i> Vol. 10, s. 32-46	15

Lagerås, P. (2009). En ny ekologisk arkeologi. I T. Artelius & A. Källén (red.) <i>Arkeologisk framtid</i> . Stockholm: Svenska arkeologiska samfundet. s. 107-125	18
Ligi, P. (1993). National Romanticism in Archaeology: The Paradigm of Slavonic Colonization in North-West Russia. <i>Fennoscandia archaeologica</i> X. s. 31-38	8
Malmer, M. P. (1963). <i>Metodproblem i järnålderns konsthistoria</i> . Acta Archaeologica Lundensia, Series in 8o, no 3. Lund. s. 11-38	28
Olsen, B. (2002). Divided we stand? Some opinions about trends and developments in Scandinavian archaeology 1970-2000. <i>Archäologien Europas/Archaeologies of Europe. Geschichte, Methoden und Theorien/History, Methods and Theories</i> , s. 213-220	8
Olsen, B. (2010). <i>In Defence of Things. Archaeology and the Ontology of Objects</i> . Lanham: Altamira Press s. 129-149	21
Shanks, M. (2008). Post-Processual Archaeology and After. I R. A. Bentley, H. D. G. Maschner & C. Chippindale (eds.) <i>Handbook of Archaeological Theories</i> s. 133-143	11
Schanche, A. & Olsen, B. (1985). Var de alla nordmenn? En etnopolitisk kritikk av norsk arkeologi. I J. – R. Næss (red.), <i>Arkeologi og etnisitet</i> . AmS-Varia 15, s. 87-99	13
Tilley, C. (1994). <i>A Phenomenology of Landscape. Places, Paths and Monuments</i> . Explorations in Anthropology Series. Oxford. s. 7-34	28
Welinder, S. (2004). Arkeologins gränser. I P. Andersson & S. Welinder (red.) <i>Mellan Thomsen och Däniken. Oenig diskussion kring alternativ arkeologi</i> , s. 23-39	17

Elektronisk ressurs

Antall sider

Brattli, T. (2009). Managing the Archaeological World Cultural Heritage: Concensus or Rhetoric? <i>Norwegian Archaeological Review</i>, 42:1 s. 24-39	16
Burström, M., Smith, L., Omland, A., Vinsrygg, S., Holtorf, C. & Brattli, T. (2009). Comments on T. Brattli “Managing the Archaeological World Cultural Heritage”. <i>Norwegian Archaeological Review</i> , 42:2, s. 183-203	21

Øvrig (ca. 245 sider)

En bok om på ca. 220 s. presenteres i seminar ”Arkeologisk teori i praksis”. Dessuten: En artikkel på ca. 20 s. (”Min yndlingartikkel”) presenteres i seminar ”At vurdere arkeologisk kunnskap”. Artikkelen skal være utgitt i 2000 eller seinere. Valg etter avtale med faglærer. Nærmere informasjon blir gitt etter undervisningstart.

Totalt 1500 sider

ARK3250 Museologi på universitetsmuseer

Emneansvarlig: Lars Fredrik Stenvik

Emnet skal gi innsikt i det arkeologiske museets samfunnsrolle fra etableringsfasen til i dag. Hovedvekten ligger på museologisk teori knyttet til universitetsmuseenes historikk, materialitet og museal ekspertkunnskap, samt praksiser knyttet til museenes ansvar for forvaltning, konservering, magasin, arkiv og formidling. Universitetsmuseets samlinger er utgangspunkt for fokus på bevaringsteori og etikk. Selv om hovedvekten er lagt på det arkeologiske universitetsmuseum, vil også andre typer museer og besøksentre bli behandlet.

Pensum blir gitt ved semesterstart

HIST3295: International Economic Contemporary History

Emneansvarlig: Jonas Scherner

Faglig innhold

Economic globalization processes cannot only be observed for the most recent decades; rather they occurred also in earlier periods. This course will provide an overview about globalization and de-globalization during the last hundred years, i.e. covering the period between the outbreak of World War I and today. It will especially try to answer the following questions: How did economic globalization develop and what different periods can be observed during the period examined? What are the specific characteristics of these periods? Which factors caused globalization and de-globalization? Which conditions favored or hampered its development? What effects did globalization and de-globalization have in different respects? And what repercussions, in turn, did these effects have on the further development of globalization? We will further discuss, based on country case studies, why the economic effects of globalization and the reactions to globalization differed among different countries.

Reading list:

As an introductory text you should read Osterhammel, and Petersson, *Globalization: A Short History*, Princeton UP 2005, which provides a historical overview of the topics to be discussed in class. A second book is essential for our class: Ronald Findlay/Kevin O'Rourke, *Power and Plenty: Trade, War and the World Economy in the Second Millennium*, Princeton UP, 2009 analyses trade patterns during globalization and de-globalization periods. Both books are available at the university bookstore and should be acquired before class starts. Further required readings are detailed below. These are available in a course compendium to be picked up at the bookstore or are accessible electronically in the university library.

Reading:

Dudley Baines/Neil Cummins/Max-Stephan Schulze, Population and living standards, 1945-2005, in: *Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2, 390-420 (30 p)

Ivan T. Berend, *An Economic History of Twentieth Century Europe. Economic Regimes from Laissez-Faire to Globalization*, Cambridge, 2006: 190-262 (73)

Barry R. Chiswick/Timothy J. Hatton, International Migration and the Integration of Labour markets, in: Michael D. Bordo/Alan M. Taylor/Jeffrey G. Williamson, *Globalization in Historical Perspective*, Chicago 2003: 65-121 (57)

Richard A. Easterlin. The Worldwide Standard of Living Since 1800, *Journal of Economic Perspectives*, 14, 1 (2000), pp. 7-26 (20)

Barry Eichengreen, *Golden fetters: The Gold Standard and the Great Depression 1919-1939*, Oxford UP 1990, Chapter 4 and chapter 5 (100-152) (53)

Jari Eloranta and Mark Harrison, War and disintegration, 1914-50, in: *Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2, 133-155 (23 p)

Ronald Findlay/Kevin O'Rourke, *Power and Plenty: Trade, War and the World Economy in the Second Millennium*, Princeton UP, 2009, chapter 7 (365-428); chapter 8 (429-472); chapter 9 (473-526) & chapter 10 (527-546) (181 p)

Geoffrey Jones, *Multinationals and Global Capitalism from the nineteenth to the twenty-first century*, Oxford 2005: 3-41 (39)

Geoffrey Jones, Blonde and blue-eyed? Globalizing beauty, c. 1945-c. 1989, *Economic History Review*, 61, 1 (2008), pp. 125-154 (30)

Geoffrey Jones/Peter Miskell, European Integration and corporate restructuring: the strategy of Unilever, c. 1957-c. 1990, *Economic History Review*, 53, 1 (2005), pp. 113-139 (27)

Charles Kindleberger, *The World in Depression, 1939-1939*, University of California Press, 1986, 95-167 (72)

Robert Milward/Joerg Baten, Population and living standard, 1914-1945, in: *Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2, 232-266 (34 p)

Jürgen Osterhammel/Niels Petersson, *Globalization: A Short History*, Princeton UP 2005, pp. 1-30; 81-152. Total: 101 p.

Bernhard Rieger: From People's Car to New Beetle: The Transatlantic Journeys of the Volkswagen Beetle, *Journal of American History*, June 2010, pp. 91-115 (25)

Nils Arne Sørensen/Klaus Petersen, Corporate Capitalism or Coca-Colonisation? Economic Interests, Cultural Concerns, Tax Policies and Coca-Cola in Denmark from 1945 to the Early 1960s, *Contemporary European History*, 21, 4 (2012), pp. 597-617 (21)

Total: 784 pages

EUR3405: EUs politiske økonomi

Emneansvarlig: Hans Otto Frøland

Emnet innfører i EU som økonomisk og monetær union. I sentrum står tre reguleringer: tollunionen, det indre markedet og den monetære unionen. Emnet redegjør for det økonomiske formålet med reguleringene og de politiske prosessene bak utformingen av dem. Emnet drøfter også de økonomiske og politiske utfordringene ved å opprettholde dem. Det samfunnsøkonomiske teorigrunnlaget fordrer ikke forutgående utdanning i samfunnsøkonomi.

Pensum:

Michele Chang: *Monetary Integration in the European Union*, Palgrave Macmillan 2009. 261

Michelle Cini & Lee McGowan: *Competition Policy in the European Union*, Palgrave Macmillan 2008. 228

Johan van Overtvedt: *The End of the Euro: The Uneasy Future of the European Union*, Chicago: Agate B2 2011. 241

Hubert Zimmermann & Andreas Dür (eds.): *Key Controversies in European Integration*, Palgrave Macmillan 2012, kapitlene 1.2., 7, 8, 9, 10, 11. 100

Palola Concini: "[The EU Common Commercial Policy and Global/Regional Trade Regulation](http://www.ecares.org/ecare/personal/conconi$/web/EUtrade.pdf)," in M. Telò (ed.), *The European Union and Global Governance*, Routledge Publishers, 2009. [http://www.ecares.org/ecare/personal/conconi\\$/web/EUtrade.pdf](http://www.ecares.org/ecare/personal/conconi$/web/EUtrade.pdf) 28

Alle anbefales i tillegg å bruke følgende nyttige lærebok som oppslagsbok (denne er ikke pensum i EUR 3405, men i emnet EUR 2412 European Economy):

Richard Baldwin & Charles Wyplosz: *The Economics of European Integration*, London: McGraw-Hill Education, 2012 (4.utg.)

EUR3412 European Economy

Emnenansvarlig: Jonas Scherner

In this course major microeconomic and macroeconomic concepts will be taught in a non-formal way. These analytical tools will be used to discuss current characteristics and major developments of the European Economy after World War II on the basis of empirical evidence, of which much is interpretation of statistical evidence. At the front of attention are determinants of economic growth. Among questions to be addressed are: Which factors contributed to the massive growth record of European economies in the first decades after World War II? Which structural differences among the European economies exist and how did these emerge over time? In which extent and in which way did the European commodity market integration contribute to economic growth?

Reading

Essential for our class is: Richard Baldwin/Charles Wyplosz, *The Economics of European Integration*, 4th edition, McGraw-Hill, 2012, which covers most of the topics of this course. This book will be available at the university bookstore and should be acquired before class starts. Further required readings are detailed below. These are available in a course compendium to be picked up at the bookstore or are accessible electronically in the university library.

Reading list

- 1) Dudley Baines/Neil Cummins/Max-Stephan Schulze, Population and living standards, 1945-2005, in: Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2: 1870 to the Present, Cambridge University Press 2010, pp. 390-420. 30
- 2) Richard Baldwin/Charles Wyplosz, *The Economics of European Integration*, 4th edition, McGraw-Hill, 2012, pp. 1-39; 119-139; 140-164; 187-206; 301-348; 356-9; 377-492; 523-550. 300
- 3) Stefan Battilossi/James Foreman-Peck/Gerhard Kling, Business Cycles and economic Policy, 1945-2007, in: Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2: 1870 to the Present, Cambridge University Press 2010, pp. 360-390. 30
- 4) Michael Burda/ Charles Wyplosz, *Macroeconomics. A European Text*, Oxford UP, 2013, p. 26-52; p. 107-137. 56
- 5) Dustmann, C., Fitzenberger, B., Schönberg, U., Spitz-Oener, A. (2014): From Sick Man of Europe to Economic Superstar: Germany's Resurgent Economy, *Journal of Economic Perspectives* 28 (1), pp. 167-188. 21

- 6) Nicholas Crafts/Gianni Toniolo, Aggregate Growth 1950-2005, in: Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2: 1870 to the Present, Cambridge University Press 2010, pp. 296-332. 36
- 7) Barry Eichengreen & Andrea Boltho: The economic impact of European integration, in Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2: 1870 to the Present, Cambridge University Press 2010, pp. 268-295. 27
- 8) Stefan Hout/Pedro Lains/Lennart Schön, Sectoral developments, 1945-2000, in: Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2: 1870 to the Present, Cambridge University Press 2010, pp. 333-359. 26
- 9) Gregory Mankiw, *Principles of Macroeconomics*, (international edition), 6th edition, 2011, pp. 65-82; 89-101; 217-226; 203-213; 241-256. 71

Total 600 pages

HIST3455: Norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk siden 1905

Emnenansvarlig: Karl Erik Haug

I en globalisert verden er utenrikspolitikk noe som angår oss alle, men hva forstår vi egentlig med utenrikspolitikk? Dette kurset vil analysere de mest sentrale trekk ved norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk fra 1905 og frem til i dag. Kurset skal gi innsikt i de utenriks- og sikkerhetspolitiske utfordringene Norge har stått overfor, hvordan norsk utenrikspolitikk er blitt formet og påvirket av så vel indre som ytre forhold, og hvordan Norges geografiske posisjon har bidratt til å legge føringer for politikken. Videre skal faget gi kunnskap om – og evne til å analysere – det som har vært definert som norske utenrikspolitiske interesser, verdier og virkemidler.

Pensum	antall sider
Roald Berg, <i>Norge på egen hånd, 1905-1920</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 2, Oslo: Universitetsforlaget 1995: 23-62	40
Roald Berg, ”Gud fri os ialfald fra at faa onkel Eddy mot oss”, i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NATO</i> , Bergen: Fagbokforlaget 2008: 33-45	12
Johan Daniel Berlin: ”Ekspedisjonssjef Andreas Andersen – en grå eminense i norsk utenrikspolitikk?” <i>Arbeiderhistorie. Årbok for arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek</i> , Oslo, 2009: 49-76	27
Knut Einar Eriksen, ”På vei mot atlantehavsalliansen”, i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NATO</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 2008: 77-99	22
Knut Einar Eriksen og Helge Ø. Pharo, <i>Kald krig og internasjonalisme</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 5, Oslo: Universitetsforlaget, 1997: 169-191 og 381-405	45
Øistein Espenes, ”Forskningstradisjon og perspektiver”, i Øistein Espenes og Karl Kleve (red.) ”Kilder til norsk luftmilitær historie”, <i>IFS info</i> 3 2001: 5-8	4
Nina Græger, ”Norsk NATO-debatt etter den kalde krigen”, <i>Internasjonal politikk</i> 63, 1-2 200: 217-239	20
Karl Erik Haug, ”Stormaktsgarantier og kollektiv sikkerhetsgaranti 1918-1940”, i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NAT</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 2008: 49-77	28
Rolf Hobson og Tom Kristiansen, <i>Total krig, nøytralitet og politisk splittelse 1905-1940</i> , Norsk forsvarshistorie, bind 3, Bergen: Eide forlag, 2001: 159-171	11
Geir Lundestad, ”Nasjonalisme og internasjonalisme i norsk utenrikspolitikk: Et faglig-provoserende essay”, <i>Internasjonal politikk</i> 43, 1 1985: 39-54	16

Helge Ø. Pharo, ”Ingen vei utenom? Norge i integrasjonsprosessene i Europa 1946-1994”, i Dag Harald Claes og Bernt Sofus Tranøy (red.), <i>Utenfor, annerledes og suveren?</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 1999: 15-39	24
Helge Ø. Pharo, Anders Jølstad og Kjetil Skogrand, ”Ekspansjon i isolasjon? Studiet av utenrikspolitisk og internasjonal historie i Norge”, <i>Historisk tidsskrift</i> 75, 1-2 1996: 239-263	23
Olav Riste, ”Ideal og eigeninteresser: Utviklinga av den norske utanrikspolitiske tradisjonen”, i Sven G. Holtsmark, Helge Ø. Pharo og Rolf Tamnes (red.): <i>Motstrøms. Olav Riste og norsk internasjonal historieskrivning</i> , Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 2003: 53-88	32
Olav Riste, <i>Norway's Foreign Relations – A History</i> Oslo: Universitetsforlaget, 2001	260
Kjetil Skogrand, ”Allianser i alliansen, 1949-1989” i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NATO</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 2008: 100-114	14
Rune Slagstad, <i>De nasjonale strateger</i> , Oslo: Pax forlag, 2001: 295-324	30
Jakob Sverdrup, <i>Inn i storpolitikken, 1940-1949</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 4 (Oslo: Universitetsforlaget 1996: 15-51)	35
Rolf Tamnes: ”Ettpartistat, småstat og særinteresser: Tre skoler i norsk sikkerhetspolitikk”, <i>Nytt norsk tidsskrift</i> 3, 1986: 42-64	22
Rolf Tamnes, <i>Oljealder</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 6, Oslo: Universitetsforlaget, 1997: 411-449	38
Halvard Tjelmeland, ”’En utenrikspolitisk amatør?’ Einar Gerhardsen som statsmann 1955-58.” <i>Arbeiderhistorie. Årbok for arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek</i> Oslo, 2009: 7-29	22
Asle Toje, ”Norsk utenrikspolitikk – en kritikk.” <i>Nytt Norsk Tidsskrift</i> 27, 1-2 2010: 207-217	10
Nils Ørvik, <i>Sikkerhetspolitikken 1920-1939. Bind I. Solidaritet eller nøytralitet?</i> Oslo: Johan Grundt Tanum Forlag, 1960: 63-96 og 259-284	58
	Totalt 771

HIST3475: Handel, arbeid og forbruk ca. 1600-1850

Emneansvarlig: Ida Bull

Emnet vil gå dypere inn i enkelte aspekter ved økt internasjonalisering og utviklingen av en markedsorientert økonomi i perioden ca. 1600-1850. Viktige elementer vil være hvordan disse endringene påvirket dagligliv, både i form av arbeid, forbruk og kultur. Flyten av nye varer endret forbruksmønstrene i Europa. Produkter som i utgangspunktet hadde vært luksusprodukter ble i løpet av perioden tilgjengelige for mange: Tobakk, kaffe, sukker, ferdigprodusert bomullstøy o.l. På denne måten ble langt større grupper enn tidligere trukket direkte inn i den globaliserte økonomien. Det økte forbruket hang sammen med en økt kjøpekraft hos folk flest, ofte knyttet til økt hjemmeproduksjon eller deltagelse i lønnet arbeid på forskjellig vis («den industriøse revolusjon»). Hvordan denne endringen i arbeidslivet artet seg i praksis vil være et sentralt tema i emnet. Endret og økt forbruk førte også til kulturelle endringer, blant annet i synliggjøring av status gjennom klær, hus og andre gjenstander. Dette emnet vil diskutere hvordan disse endringene skjedde, på ulike måter for bondebefolkning, byborgere og arbeidsfolk, for menn og kvinner. Emnet vil sette norske forhold inn i de sammenhengene som blir drøftet i løpet av kurset. Emnet vil også ta i bruk historisk kildemateriale som kan dokumentere og eksemplifisere utviklingen.

Det vil bli laget et kompendium med en del av artiklene i pensum. Artikler i internasjonale tidsskrift er stort sett tilgjengelige som e-tidsskrift (gjennom bibsys når du er logget på NTNU). Noen bøker forutsettes kjøpt, noen finnes også som e-bok.

Koder:

+: kjøpes eller lånes på biblioteket.

§: kjøpes eller leses som e-bok

*: kompendium

#: e-tidsskrift

Pensum

Antall sider

+Finn Fuglestad: Fra svartedauden til Wienerkongressen. Den vesterlandske kulturkretsens historie 1347-1815 i et globalt-sammenliknende perspektiv, Oslo 2012, Del 1. Strukturer og problemer.	100 s.
*Bartolomé Yun-Casalilla: ““Localism”, global history and transnational history.” [svensk] <i>Historisk Tidskrift</i> . 127:4, 2007, s. 659-678.	20 s.
§Timothy Brooks: Vermeer’s hat. The seventeenth century and the dawn of the global world, London 2008.	230 s.
+Leos Müller, Göran Rydén og Holger Weiss (red.): <i>Global historia från periferin. Norden 1600-1850</i> , Studentlitteratur, Lund, 2010. Innledningsartikkel av redaktørene, s. 13-37, kapittel 2, Holger Weiss: Danskar och svenskar I den atlantiska slavhandeln 1650-1850, s. 39-72, kapittel 3, Göran Rydén: Från Gammelbo til Calabar. Det svenska järnet och den expanderande atlantiske ekonomin, s. 75-96 + kapittel 5, Ragnhild Hutchison: Eksotiska varor som förändrat vardagen. Kaffe och te I Norden, 1750-1850, s. 117-135. Tilsammen	100 s.
#Jan de Vries: ”The industrial revolution and the industrious revolution,” <i>Journal of economic history</i> 54 (1994), s. 249-70.	22 s.
#Ragnhild Hutchison: “An industrious revolution in Norway? A Norwegian road to the modern market economy?”, <i>Scandinavian journal of history</i> , 39 (2014), s. 4-26.	23 s.

*Cissie Fairchilds,: Consumption in Early Modern Europe. A Review Article, <i>Comparative Studies in Society and History</i> , vol. 35, no. 4, 1993, pp. 850-858.	9 s.
*John Brewer and Roy Porter (ed.): <i>Consumption and the world of goods</i> , London and N. Y., 1993. Artikler av Carole Shammas: Changes in English and Anglo-American consumption from 1550 to 1800, Lorna Weatherill: The meaning of consumer behaviour in late seventeenth- and early eighteenth-century England, Amanda Vickery: Women and the world of goods: a Lancashire consumer and her possessions, 1751-81.	79 s.
*Johan Söderberg og Lars Magnusson (red.): <i>Kultur och konsumtion i Norden 1750-1950</i> , Helsingfors 1997, s. 7-36.	30 s.
#Maxine Berg: In pursuit of luxury: global history and British consumer goods in the eighteenth century, <i>Past & present</i> , no. 182, February 2004, s. 85-142.	58 s.
#Anne E. C. McCants: Poor consumers as global consumers: the diffusion of tea and coffee drinking in the eighteenth century, <i>Economic history review</i> , 61, S1 (3008), s. 172-200.	29 s.
*Anna Tranberg: Kremmerånd på Hedmarken, <i>Heimen</i> nr. 3, 1992, s. 172-179.	8 s.
#E. P. Thompson: Time, work-discipline and industrial capitalism, <i>Past and present</i> , no. 38, December 1967, gjenopptrykk I E. P. Thompson: <i>Customs in common</i> , Penguin books, 1993, kapittel 6, s. 352-403.	52 s.
#Ida Bull: Industriousness and development of the school-system in the eighteenth century: the experience of Norwegian cities, <i>History of education</i> , May 2011.	21 s.

Totalt **781** sider

KULMI3825: Arkiv og bygningsvern. Prosjektarbeid

Emneansvarlig: Aud Mikkelsen Tretvik

Sentralt i kulturminnevernet står vern av eldre bygninger. Konflikter utløses ofte omkring vern eller ikke vern. Eldre bygninger kan ha en komplisert historie, både når det gjelder bygningshistoriske forhold og eiendomsforhold. Best mulig kunnskap om bygningen vil være viktig ved avgjørelser om vern eller ved bruk av bygningen i kultursammenheng. Dette kurset har en generell del og en prosjektdel i tilknytning til bestemte bygninger. Den generelle delen skal gi innføring i ulike typer bygningshistoriske og eiendomshistoriske kilder og videre gi kunnskap om arkivorganisering og framfinningsteknikker og innføring i arkiv- og forskningsetikk. Prosjektdelen skal gi trening i sjøl i finne fram til og arbeide med bygningshistoriske kilder og vurdere verneverdi på basis av tilgjengelig informasjon. Kurset skal også gi trening i å kommunisere med andre faggrupper innenfor feltet bygningsvern.

Arkiv

Håndbok for Riksarkivet, Oslo 1992, utvalde sider, bruk register eller søkjefunksjon (ligg også på internett <http://www.riksarkivet.no/arkivverket/publikasjoner/nett/handbok-ra.html>)

Liv Mykland 2005: *Håndbok for brukere av statsarkivene*, Oslo.

Alf Kiil 1969: *Arkivkunnskap. Statsarkiva*, Oslo.

Liv Mykland og Kjell-Olav Masdalen 1987: *Administrasjonshistorie og arkivkunnskap. Kommunene*, Oslo.

Vilhelm Lange, Dag Mangset og Øyvind Ødegaard 2001: *Privatarkiver. Bevaring og tilgjengeliggjøring*, Oslo. Dette er håndbøker som er nyttige til oppslag og orientering. I tillegg kjem arkivkatalogar for dei enkelte arkiva.

Forskningsetikk

Heimen, Tidsskrift for lokal og regional historie, nr. 2 - 2005

Bygningsvern

Bye, Mette 2010: *Histories of architectural conservation: five case studies on the treatment of Norwegian vernacular heritage buildings circa 1920-1980*. Dr.avh. NTNU.

Byggnadstraditioner i gränstrakter/Bygningstradisjoner i grensetrakter 2007. Jamti, Östersund/Stiftelsen Domkirkeodden, Hamar.

Prøsch, Fredrik 1999: *Uthusprosjektet: erfaringer fra bygningsvern i verdenskulturminnet Røros 1995-1999*, Røros.

Sverre Ødegaard (tekst og tegninger), Jiri Havran (foto) 1997: *Bergstaden Røros*, Oslo.

Kulturhistorie

Fjellfolk. Årbok for Rørosmuseet (div. årgangar).

Fortidsminneforeningens årbok (div. årgangar).

Rørosboka: Røros bergstad, Røros landsogn, Brekken og Glåmos kommuner, 5 bind, 1942-1974.

- Også andre tekstar knytt opp til haustens prosjekttema vil bli nytta.

Leseliste per 13.7.2013 v/AMT

Viktig informasjon

Nærmere beskrivelser av opplegget for basisemner, påbyggingsemner og frie emner finnes i **Studiehåndboken** for 2014-2015 på internettsiden:

<http://www.ntnu.no/hf/studier/studiehandbok>

Ved studiestart er det viktig at du logger deg inn på Studweb og **bekrefter utdanningsplanen** innen 15. september.

Frist for å betale semesteravgiften:	1. september
Frist for oppmelding til eksamen:	15. september
Frist for annullering (trekk) av eksamensmelding:	15. november